

SARUNG BANGGI

(ISANG GABI)

Nobela ni **SUSANA C. de GUZMAN**

(Ika-12 Labás)

Lumalapit Na Ang Kapalaran Kay

Nanding At Sa Malas Ay Maluluwas

Siya Sa Maynila Upang Maging Mang-aawit

SIP mo'y pistang dakila ng nasyon nang magsirating ang iba pang pangkat ng mga artista. Masayang-masayam namán ang lahat ng taga-nayon at langkáy-langkáy na nagdátingan sa may tindahan niná Bestre. Iniwan nilá ang mga gáwain at nagsisipanghaba ang mga liig sa panonood sa mga artistang noon lamang nápagawi sa kaniláng pook. Palibhasa'y kapuwa mabait ang magasawang Bestre at Sepa, kayát ang sino ma'y malayang nakapagos sa tindahan upáng magsipanonood.

Naguguluhán man ang mga bagong dating, sinásagilahan man ng bahagyang pagkayamot ang direktor at mga pangunahing artista ay hindi silá makapagpahalata, nangakangiti lamang at malugod ra bináhati ang lahat pagká't nálalaman niláng mga waláng malay ang mga taga-nayon at galák na galák na silá'y mákita.

Nang magpánaugan na upáng magsimula sa pagkuha ng pelikula ang mga dumating ay saka natiyák ng mga ito na sadyáng waláng kamuwáng-muwáng sa gayong uri ng sining ang mga taga-nayon ng T. Ang ibá'y hindi na halos kumukuráp sa pagmamasid sa mga artista at tila nangamalik-matang kung paano.

—Magandang babae iyán!—anáng ibá, nang magdaán sa tabi nilá si Rosa Rosál,—kay-gandá ng balát at... anong haba ng pilikmatá!

Ang ibáng hindi makatiis ay kumákalabit kahit sa damit upáng matiyák na silá'y talagáng gising at hindi nangángarap.

Kung nahirapan ang direktor sa pagkuha ng pelikula ay dahil kay kapitáng Bestre na nanginginig nang mapaharáp na sa kámara at waláng tinig na lumabás sa bibig nang turuan ng kanyáng sásabihin, gayong sa itátanong ni Rosa Rosál kung maári siyang itawid sa kabiláng pampang ang isásagot lamang ay: "Opo, sa halagáng sansalapi."

—Artista na si Bestre ko—ang paghahambog ni kapitana Sepa sa mga kanayon,—pakinggán ninyo at magsásalita.

Dátapuwá't nang simulán at dapat nang sumagot si Bestre ay gumaláw lamang ang bibig ngu-

ni't waláng tinig na lumabás.

—Natátakot po ako diyán, eh!—ang sagot ni Bestre sa nagtátanong na direktor na ang itinuturo ay ang "mike" na nakabitin sa kanyáng ulunán.—Hindi po ba maáaring alisin na iyán?

—Hindi maári, kapitán—ang

mahinahong sagot ng direktor bagamá't nag-iimit na ang ulo pagká't iká-limáng ulit na ng maikling tagpong yaon,—ang "mike" pong iyán ang sumásagap sa inyong tinig. Huwág ninyong pansinin, ulitin natin.

Anupá't sa ika-anim na pag-ulit

ay nakapagsalita nga si Bestre, ungi't pasulyáp-sulyáp namán sa kámara at sa mga nanonood sa kanyá, kayát pinutol na namán at nang maging ika-siyám na ulit ay saka pa lamang nabuo.

—Nákita na ninyo?—ang paghahambog ni kapitana Sepa,—mahusay si Bestre ko, pinaulit tuloy ng direktor dahil sa naiinaman siyá sa kilos ng aking asawa.

—Kailán kaya natin mapapanood?—ang tánungan namán ng mga kanayon.

—Málalaman natin—anáng kapitana;—tiyák namáng tayo'y áanyayahan pagká't kabilang na artista si Bestre ko!

Anupá't papalubog na ang araw nang tumigil ang kuanán at mag-uwian ang lahat.

Nang gabing iyon...

Sa pagtutulung-tulong ng lahat ay náiyos ang malaki-laki rin namáng looban niná kapitáng Bestre ukol sa palátuntunang inihanda pará sa mga pánauhing artista.

Kay-gandá ng balát at anong haba ng pilikmatá!—anáng ibá nang mákita sa hárapan si Rosa Rosál (nasa itaás).

Isinasapelikula ng LVN

Tinátampukán niná
ROGELIO DE LA ROSA
MILA DEL SOL
TONY ARNALDO

Pinamatnugutan ni
SUSANA DE GUZMAN

—Kayo na po ang bahalang magpápaumanhin sa ano mang aming magiging kakulangán—ani Marina sa mga panauhin,—sabik na sabik po lamang ang mga tagaritong mákita kayo nang hárapan kung kayát nagkákagulo.

—Sanáy na kami riyán!—ani Rosa namán,—wala kang áalalahanin, Marina.

—Mayroon po kaming inihandáng palátuntunan pará sa inyo—ang patuloy ni Marina;—ináasahan kong kami'y inyong pauunlakán.

—Mangyari pa!—ang sagot ng "leading man" na si Alfonso Castelvi,—anong oras?

—Mámaya pong makahapunan ang sagot ni Marina.

—Oo—ani Rosa,—kung nári-riyán na silá'y tawagin mo kami.

Tuwáng-tuwáng nanaog si Marina sa tindahan at ibinalita kiná Nanding ang pagsang-ayon ng mga panauhin.

Masiglang-masigla ang laháť habang nagsisipaghanda at nagbibihis.

Bahagya pa lamang nagpápakita ang buwáng nasa kabilugan ay nagkakatipon na ang laháť sa looban niná kapitáng Bestre.

Huling nagsirating ang mga artistang parárangalan.

Sinimulán ang palátuntunan.

Sumayáw ng polka siná Nanding, Marina, Maneng at ang kasintahan nitong si Celia na matagál ding nanatili sa Maynila at biglaan ang pagkakáwi nang lihaman ni Maneng at ibalitang may kasayahan siláng idaraos.

Masayáng-masayá ang sayáw nilá na sinásaliwan ng rondalya at áwitan ng mga kasama.

Libáng na libáng ang laháť.

Náhilingán namáng umawit si Bb. Rosa Rosál.

—Paunlakán namán ninyo kami, Bb. Rosál—ang hiling niná kapitáng Bestre.

Mahilig din namán palibhasa sa kasayahan kayá't nagtindig si Rosa, niyakag ang kasintahan sa pinilakang tabing na si Alfonso at ang wilka:

—Ipinakita ninyo sa amin ang sayáw ninyo ay ipakikita namán namin sa inyo ang sayáw na tan-

yág ngayon sa Maynila—ang wika at nilapitan ang kinároronán ng rondalya.—Iyáng katáapos ninyong tugtugin ay baguhin lamang ninyo nang bahagya ang himig. Ganito—anyá, at saka inihuni kung paano ang ibig niyáng mangyari.

Nang mátutuhan na ng rondalya ay pumagitna na silá ni Alfonso at ang polka ay náuwi sa samba.

Ang katuwaan ng laháť!

—Mahusay na talagá!—anáng marami.

—Mabait namán!—wika ng ilán, marunong makisama.

Anupá't naging kasiyá-siyá ang sáyawan.

Bilang panghuli ng palátuntunan ay si Nanding namán ang umawit at ang ipinarinig niyá'y ang **SARUNG BANGGI** sa saliw ng tatluhan at ng rondalya.

Nátahimik ang laháť!

Ang kani-kaniná'y hindi nápa-pansing si Fernando Flores ay binalingan ng tingin ni Rosa Rosál at matamáng pinakinggán ang pag-awit. Ang nakikipagkuwentong direktor ay natigilan at tiningnán kung sino ang umáawit.

Nápansin namán agád ni Marina ang gayong pangyayari. Tuwáng-tuwáng kinalabit ang katabing siná Maneng at Celia at ang bulong:

—Mukháng naiibigan ang pag-awit ni Nanding—aniyá,—tingnán mo ang direktor at nápakumpás pa at pagmasdán mo si Bb. Rosál at waláng kakuráp-kuráp.

—Máibigan sana nilá ang tugtugin ni Nanding—ani Maneng namán.

—May palagáy akong naiibigan na—ang tugon ni Celia,—tahimik na tahimik silá sa pakikinig.

Hindi pa natatapos ang awit ay tinawag na ni Rosa ang kani-láng direktor:

—Magandáng lalaki—aniyá,—magandá pa ang tinig, mukháng pakikinabangan natin siyá, direktor...

—Ganyán din ang aking palagáy—anáng direktor namán,—hindi ko akalaing magandá palá ang tinig ng binatang iyán, husto pa ang taás at mabuti ang katawán.

—Baka pakinabangan natin sa susunod kong pelikula—ang giit na ni Rosa,—hindi ba't isáng probinsiyang nápadpád sa Maynila ang kasaysayan noon? Bagay na bagay ang lalaking iyán.

Sumama ang mukha ni Alfonso Castelmi.

—Masama na iyán, "darling"—anáng pángunahing bituing lalaki,—mukháng ikáw na ang kumu-kuha ng mákakapalit ko, ah!

—Mainggitin ka namán—ang pairáp na sagot ni Rosa,—maáari ba namáng ikáw nang ikáw ang mákatambál ko, di pagsásawaan tayo ng mga tao?

—Baka namán ngayon pa kayo magkagalit? Kahiyá-hiya tayo sa mga tagarito—ang pagpapauna ng direktor,—huwág ka nga namáng seloso, Alfonso,—ang baling sa lalaki,—para kang hindi artis-

ta. Hindi na kumibo ang lalaki bagamá't masama ang loob pagká't kilaláng-kilalá na niyá ang ugali ni Rosa Rosál. Kung makailán na giláng nagkagalit at nagkákabating muli kapág hindi na siyá makatiis. Siyá na rin ang nanunuyo.

Natapos ang pag-awit ni Nanding!

Unang pumalakpák si Rosa at sinundán ng laháť.

—Tawagin mo—ang hiling ni Rosa sa kaniláng direktor,—paparituhin mo at nang mákausap, natin.

Tumalima namán ang direktor, palibhasa'y sadya siyáng nagháhanáp ng bagong mukha sa pini-lakang tabing at isá pa'y naging ugali na niyá ang sumunod sa mga hilig ng pángunahing bituin ng kanyáng samahán.

—Nilapitan na ng direktor si Nanding—ang galák na galák na wika ni Marina kiná Maneng at Celia,—naku, magkapalad sana, máipagbili na sana ang kanyáng tugtugin.

Nang manaog buhat sa inihan-dáng tanghalan si Nanding at yayain ng direktor ay dinaanan ang kanyáng katipán, hinawakan sa kamáy at ipinagsama sa kinahhikmuán niná Rosa at Alfonso.

Noon lamang náfansin ni Rosa ang matamis na pagtitinginan niná Marina at Nanding.

—Nápakahusay mo paláng umawit, ano ba ang pangalan mo?—
(Nasa pah. 17 ang karugtong)

LUCKY STRIKE

ang kinagiqiliwan ng madla

L.S./M.F.T.
LUCKY STRIKE
MEANS FINE TOBACCO

SOLE DISTRIBUTORS:

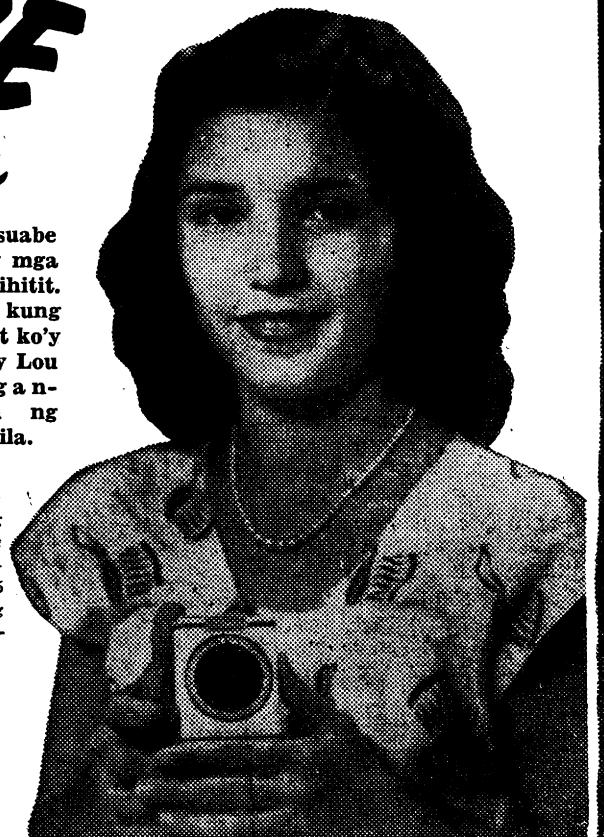
THE CATHAY CO.

316 NUEVA, MANILA

TEL. 2-61-06

"Mga sigarilyong suabe ang kailangan ng mga kabataang humihitit. Ito ang dahilan kung bakit ang hinihitit ko'y Luckies" ani Mary Lou Villafranca, magandang paraluman ng lipunan sa Maynila.

Makinig sa palatuntunan ng "Lucky Strike Parade" sa ganap na 7:30-7:45 ng gabi tuwing Sabado sa himpilang KZRH.

nang dahan-dahan; hahaluin ng kaunti, saka bubudburan sa ibabaw ng bawang na binayong pino at tinusta sa kawali, tulad ng ginagamit sa lugaw na ginisa.

Ang "Litsun-litsunan" namáy luto sa hurno. Sa kabutihang-palad, ang isa sa mga tinanggap na regalo sa kasal ni Maring ay isang machit na hurno na naipapatong sa kusinilyang "de electricidad", at napaglulutuan ng mga mamon at iba pang lutuing pang-hurno.

Bumili siya ng tatlong kilong baboy na ang pinili niya'y yaong malamang bahagi ng balikat. Ito'y inilagay niya sa isang kaukulang lutuang-pang-hurno at saka niya isinalang. Sinamahan niya ng kaunting tubig na sapat lamang upang huwag masunog o kaya'y manikit ang baboy sa kinalalagyan. Mayamaya ay sinagap ang katas na pumapatak sa ibabaw ng lutuan at ipinapahid iyon sa buong paligid ng baboy. Gayon din naman, pinaikit-ikit niya ang baboy sa lutuan upang magpantay ang luto.

Nang luto na ay isinalin niya ang baboy sa isang bandehado. Samantala, ang katas na nalabi sa pinaglutan ay binawasan niya hanggang sa ang malabi lamang doon ay mga ikaapat na bahagi ng isang tasa. Sinamahan niya ito ng dalawang tasa ng mainit na sabaw na nalabi sa ginawa niyang sopas, saka isinalang ang lutuan at pinakuluan. Habang pinakukuluan, kanya namang kinakayod ng isang sandok ang mga tagilirang ng lutuan upang magpas at matunaw ang mga nanikit doong katas ng baboy na nilitson.

Sa isang munting tason, siya'y tumakal naman ng apat na kutsarang harina. Ito'y sinamahan niya ng mga tatlong kutsarang tubig na malamig, saka hinalong mabuti upang huwag magbugalbugal. Nang napakalapot na ay sinasamahan niya ng bahagya pang tubig na malamig. hang-

SARUNG BANGGI...

(Nasa pah. 19 ang karugtong.)

ang tatlong ni Rosa pagká't noon lamang niya napag-ukulan ng pansin ang binatang yaong náda-daán-daana'y hindi man lamang alumana.

—Fernando Flores po—ang nahihiyá-hiya namang sagot ng binata.

—Nag-aral ka ba ng pag-awit? —ang tanong pang pinalálambing ni Rosa ang kanyang tinig sa pagsasalita at sinisimulang akitin ang bagong kakilala.

—Hindi po—itinugon ni Marina pagká't ang nais niya'y máipag-hambog agad ang katangian ng kasintahan,—katutubo po ang kanyang tinig at... náibigan po ba ninyo ang kanyang inawit?

—Oo, magandá, ano ang pangalan?—ang sabad namán ng direktor.

—Si Nanding din po ang may likha—ang pagtatapat na ni Marina,—at pinanganlan namin ng Sarung Banggi.

gang sa ang kaayusan ay tila gatas kung ibuhos.

Nang matindi na ang kulo ng sabaw ng litsun ay inihalo ang arina at ang pinagsama'y hinalu nang hinalo hanggang sa maging "pantay". Tinimplahan ng asin at paminta na sapat sa panlasa. Ito ang pinakasalsa ng "litsun-litsunan".

Ang "Chuletas na Keso" nama'y mga hiniwa-hiwang keso "de bola" na tinalupan at inalisang ng pulang balot. Bawa't tahada ay binabalot na mabuti sa buong paligid ng arina saka itinutubog sa binating itlog at pinagugulong sa dinurog na biskotso, bago ipinipirito sa mantika. Kailangang maliksi ang pagpipirito nito at mādalian lamang; ni hindi dapat maging tustado. Kailangang ang malutong ay ang labas lamang at ang loob ay malambot.

—Sarung Banggi?—ang ulit ng direktor.—Ano namán ang kahulugan niyan?

—Isang Gabi!—ang paliwanag ni Fernando.—Gabi po nang aking málikha, at...

Naginginan siná Marina at Nanding. Nápatigil sa kanyang pagsasalita si Nanding pagká't pinisil ng kasintahan ang kanyang palad. Ayaw nitong mállahad niyon ang dahilan kung bakit nálikha ang tugtuging pinag-uusapan.

Walang nalilingid sa mga paningin ni Rosa; kitang-kita niya ang pagpipisilan ng mga kamáy ng dalawá at ang matamis na pagngingitian. Náhulaán niya agad na ang dalawá'y magsing-ibig.

Walang kakibu-kibo si Alfonso. —Maupo kayo rito—ang alok ni Rosa at siya'y umurong upang mapalikmo sa tabi niya si Nanding.

Napilitang tumindig si Alfonso pagká't kung hindi pa siya áalis ay makapagbabastos lamang sa (Nasa pah. 39 ang karugtong)

Ang ensalada ay madali: upong tinalupan at hiniwa ng pinungpino saka inasnan at tinimplahan ng asin, suka, kaunting asukal at paminta. Ang kasamang sangkap ay hiniwa-hiwang kamatis at sibuyas "tagalog".

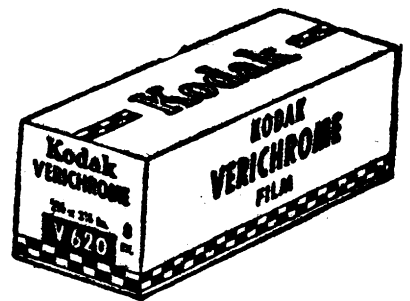
Sa madaling sabi ay naging mainam ang munting handa ni Maring at lubos na nasyahan ang tatlo niyang kaibigan. Bakit ay panay na bago ang ginamit nilang kasangkapan: ang mga pinggan, kubyertos, baso, at pati ang mantel at mga serbilleta. Naging masayang-masaya sila at nang umuwi ang tatlo, ay pinag-usapan nila si Maring na, bukod daw pala sa mabuting kawani ay mainam ding mamahay.

—Talaga nga namang sa pamamahay napatotohanan ang ganap na pagka-babae ng isang babae—ang nawika nilá pagkatapos.—#

Ang Naiibigang Pelikula ng "Snapshot" Sa Pilipinas!

KODAK VERICHROME

NASA KILALA NANG DILAW NA KAHITA

Sapagka't kumukuha ito ng larawan sa may araw o lilim, maliwanag o kulimlim ang panahon.

Ang Pelikulang Verichrome ng Kodak ay bagay na bagay sa pagkuha ng mga larawan sa labas. Ito'y kumukuha ng mabubuting "snapshots" sa pagbukang-liwayway sa umaga o pagtatakipsilim sa hapon, binabawasan ang inyong maliilit na kasiraan sa pagkuha.

Makipagkita kayo sa inyong tagapagbili ng Kodak ngayon. Isang bagong pabimn ng Pelikulang Verichrome ng Kodak ang katanggap lamang.

Kodak Philippines, Ltd.
104-13th St., Port Area, Manila

PINANANAGUTANG URI... LAGI

Pinayaman ng purong Bitamina D3, ang Gas Ebaporadang Darigold ay higit na itinatagubilin para pagkain ng sanggol. Ang gatas ukol sa inyong sanggol ay kinakailangang maging mabuting gatas—ligas, maaasahan, masustansiya. Ang Darigold ay pinananagutan sa mga kataangiang i.o!

DARIGOLD Evaporated Milk.

Tanging

Kinatawan: MARS MAN & CO., INC.—TRADING DIVISION

Trade & Commerce Bldg., Manila, Tel. 2-73-00. Sango: CEBU—ILOILO—DAVAO

Hinahanap ng marami niyang tagahanga ang muling pagganap sa puting-tabing ng magandang si Linda Estrella, na nakangiting buong kasiyahán sa larawang ito.

ISINULAT NG ...

(Karugtong ng nasa pah. 13)

pa rin sa pagtawag sa Diyos ang lahat. Sa labes nito, sa pintuang may tama ng mga punlo, ay lalong marami ang naghanay na pulubi, palibhasa'y may mga kawal-Amerikanong nagsisipasok doon, kundi man magdudulot ng limos na bagol ay nagkakaloob naman ng rasyon.

Hindi kalayuan sa hanay na ito, ay may isang babaing umaawit—ang awit ay nakapagpapagunita ng maraming bagay sa lumpas na panahon.

Isang lalaking putol ang kalawang paa ang biglang kumilos nang marinig ang awit. Kinuha ang kanyang muleta at lumapit na parang humahangos sa pulubing kumakantá sa dako roon upang matawag ang pansin ng sino mang maaring maglimos.

Ang lalaking walang isang paa'y pumiling sa pagkakaupo sa pulubing umaawit, bago minasid ito, mulang ulo hanggang paa.

Napatigil ang pag-awit ng bae.

—Bakit mo ako tinitignan ng ganyan?—ang payamot niyang usisa sa pangahas na lumapit sa kanya't nagmamasid.

Lalong sumasal ang tibok ng

Nayag ako kapagkaraka — ang pagtatapat ni Ernesto. — Sinabi ko sa kanyang hindi ko nalilimutan ang aking mga utang na loob. Saka, napag-alaman kong sa kanyang samahan ay muli kong makakasama ang mga dati kong kaibigan, tulad halimbawa ni G. Joaquin Gabino, Si Gabino ang nagturo sa akin ng pagsasalita ng tagalog. Utang na loob ko sa kanya ang madali kong pagkakatuto ng wikang iyan, na, siya ko nang ginagamit sa pakikipag-usap sa lahat ng pagkakataon. Lalo pa nang ako'y nasa Amerika. Alam mo ba: ang mga pilipino sa Amerika na kapag narito'y ingლისan nang ingლისan, ay walang sinasalita doon kundi pawang tagalog!

At napangiti siya. Muling nanariwa sa kanyang alaala ang kanyang mga karanasan sa Amerika.

—Talagang totoo ang sinabi ko sa iyo — ang ulit niya. —Talagang nag-iibayo ang damdaming-makabayan kapag ikaw ay malayo sa sariling lupa!—#

puso ng lalaking iyon. Hindi siya nagkakamali.

—Mercedes! Diyos ko! Ikaw rga ba?—at namasid ng lalaki ang sunog na mukha at marak na pisngi ng babaing iyon. Sunog sanhi sa pagkakasabog, marahil, ng pulbura at ang kamarakan ay bunga ng gutom at kapanganyayan!

Hindi nakapagsalita ang tinawag sa kanyang pangalan, at ang tumawag naman ang minasid na mabuti.

—Renato! Ikaw ba? Diyos ko! Ano't nagkaganyan ka?—at napa-hagulgol ang babaing iyon, bago napayapos sa kanyang kapiling, nang di sinasadya.

—Ang Digma, Mercedes! Ang Digma! Patawarip tayo ng Diyos!

—Ngunit huwag, huwag kang lumuha, Mercedes! Ayokong lumuha ka!—at si Renato,—ang dating Payaso,—laban man sa loob piya'y naglabas ng kanyang dila, kumindat-kindat at kumanta ng isang kantahing mapanudyo.

At, si Mercedes, ang pulubi na ngayon, ay ngumiti... humalak-hak...kahit may luha ang mga mata.

* * *

Ilang saglit pa at ang dalawa'y bigla nang nawala sa hanay na iyon ng mga labi ng Sangkatauhan.

Ang kamay ng Tadhana'y sumulat:

Isinulat Niya ang ganito sa kanyang Aklat na Di Naluluma:

“Dalawang artista: ang inyong Tanghalan ay ang daigdig... Sa tunay na buhay, kayo'y talagang artista.”

Saka, bumaba ang tabing ng Karimlan—ang abuhing pakpak ng Dapit-hapo'y lumaganap na sa buong purok.

(WAKAS)

SARUNG BANGGI ...

(Karugtong ng nasa pah. 19)

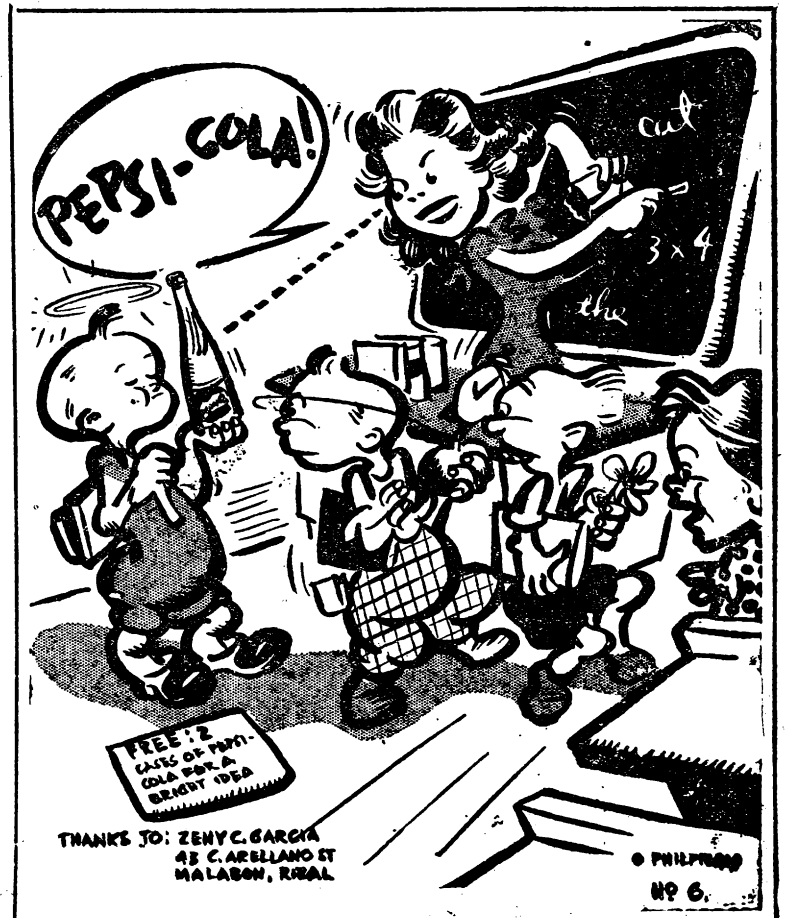
ha ko na ang tugtuging iyon. Iyon po ang pinakamaganda sa aking mga nálikha na, palibhasa'y ibá rin namán ang aking naging ispirasyon.

Sinulyapan at nginitian pa si Marina.

—Nanding—ang wika ni Rosa, —máibigan mo kaya kung pamanhikan ko si direktor na bilhin ang iyong Sarung Banggi, ipalimbág, gamitin sa pelikula at ikáw pa rin ang awit?

Hindi nakasagot ang dalawa! Makailang ulit na lumunok si Nanding pagká't parang nanunuyo ang kanyang lalamunan, samantalang pinangiliran namán ng luha ang mga mata ni Marina, sa malabis na kagalakan at kabiglaanan.

(Itutulóy)

MASAKIT? MAKIROT?

ASPIRINA

FORMULA: ASPH. N. O. R. M. — CAFFEIN. & S. G. M.

BAYER